

Eto istorija, kojato nikoga njama da zasneme i prodade! Glupavo propilja naj-hubavite si godini s taka narechenite "tirazhni", "zhestoki" temi, za da vyzbuzhda tromavite mozyci na nedelnite zriteli. Sedmici nared se promykvasho do mesta, kydeto blikasho ogolen i surov zhivot, tam, kydeto se sblyskvaha strasti; tyrseshe dinamika, povyrhnostni i razbiraemi za vsichki sybitija, dokazvajki vseki bozhi den i na sebe si, i na drugite, che e smel, opiten i nenadminat profesionalist s "Arifleks". Vsyshnost, prez vsichki tezi propileni godini panicheski bjagashe ot skukata i dosadata na dobre poznatite ulici i vitrinite po tjah, prevryshtajki neutolimata si zhazhda za svjat i zhivot v profesija. Kakvo go potikvashe kym tova vechno pyteshestvie, ako ne onezi uzhasni vecheri, kogato za koj znae koj pyt zapochvashe nova obikolka po desnija trotoar na styrgaloto, izlozhen na svoevolieto na sluchajnostta: shte se pojavi li naj-posle Lina Koen? Zhiveeshe za edna ili dve (ako imashe kysmet) kratki sreshti mimohodom, kogato mu se storvashe, che vse pak go e poglednala - ochi v ochi ne poveche ot tri krachki predi da izpluva liceto j ot razhozhdashtite se, i deset, kogato i protiv voljata si se obryshtashe oshte vednyzh da vidi sinjata baretko vyrhu tymnokostenjavata j kosa.

- Bedata na vas, provincialistite, e, che zhazhdata vi e neutolima! - kaza mu prez septemvri 1970 g. populjarnijat filosof Vanja Svilar, dokato chakaha za snimki. Ljubopitstvoto e boleznena strast...

- Ne idvam ot provincijata!

- Ne stava duma za tova, otkyde idvate... - kaza togava Svilar. - V sravnenie s London Belgrad e provincija, dokato pyk London e provincija v sravnenie s Parizh, a Parizh sprjamo Nju-Jork e provincialen lunapark! Ot druga strana Nju-Jork za Rim e obiknoveno varvarsko selo...

- Chij e izrazyt: "Ima samo Parizh i London, vsichko ostanalo e pejzazh!"? - prekysna go Herceg.

- Veroyatno na njakoj duhovit i povyrhnosten! - otgovori Svilar, kato drypna edna glytka rakija ot dzhobnata si ploska. - No ako mi pozvolish da zavyrsha misylta si: v sybota vecher Rim e naj-zabutana provincija v sravnenie s letnija Dubrovnik - i krygyt taka e zatvoren! Ne stava znachi duma za tova koj otkyde pristiga v Belgrad ili Nju-Jork, tyj kato v Trebine se zapoznah s dejstvitelno naj-golemite gospoda i po dyrzhaniето, i po iziskanata im vyzdyrghanost, a za tova koj ot nas e provincialist OTVYTRE, a kato kazvam PROVINCIALIST - tova e vypros na individualen talant do smyrтта da se zapazi prokletata zhazhda za mesta, kydeto neshto se sluchva, postojanno se sluchva, i na neprekysnatoto vi usilie da postignete neshto, sluchajno da ne iztyrvete neshto, neshto da ne vi ubegne... Vie, provincialistite, razpolagate s mnogo poveche nenuzhni svedenija ot drugite hora - ljuboznatelnostta vi e nenasitna! Znaete dori mnogo poveche i ot onezi, za koito znaete vsichko! Eto, zhiveja sreshtu Narodnija muzej i nikoga ne sym imal zhelanie da vljaza i da vidja kakvo ima vytre, a vechе godini nared gledam ot svoja prozorec kak vyrvolici ot provincialisti, koito idvat napravo ot garata, vlizat v nego! Povecheto ot polovinata zhiteli na Parizh ne sa se kachvali na Ajfelovata kula! Vsichki provincialisti, koito njakoga sa posetili Parizh, makar i mezhdu dva vlaka, sa bili tam! Po tova se i razlichavat ot parizhanite: po zhazhdata i nevyzdyrghanostta, s kojato ja utoljavat! Ala onova, koeto dovchera beshe provincija, v kojato sme izrasnali, dnes e magalopolis! Svetovno selo... Ostanali sa samo njakoi stari ulici i ploshtadi, koito bivat prevryshtani v muzei i bazari za turistite. Razlichijata sa napyлно zalicheni: navsjakyde shte zavarish syvsem ednakvi zhilishtni blokove, zaplodeni v edna edinstvena marsilska pra-mashina za zhiveene na starija Korbjuzie, ednakvi koli, avtobusi i

supermarketi, v koito njama da razberesh dali si v Atina ili v Pырchilovci. No nie veche njamame nikakva vryzka s tezi novi gradove. Napusnali poljanite, na koito shutirahme sreshtu dve vratichki (tam sega ima novi kompleksi), zavinagi sme ponesli rodnata provincija v bagazha si, v pohodkata, v nachina, po kojto kupuvame, zhadni za vsichko, sjakash shte se svyrshi stokata tochno kogato dojde nashija red... Provincialist si, zashtoto prinadlezhish na provincija, kojato veche ne syshtestvuva nikyde, osven vyv vremeto! Ne mozhesh da se vyrnesh v neja, zashtoto ja njama... I togava, kogato naj-posle dokopash tova, za koeto si se blyskal cjal zhivot, pak ne si shtastliv! Minaloto ti, detstvoto ti, tvojata skypa provincija, v kraja na kraishtata te tegli i privlicha den sled den vse po-nepreodolimo i ostatyka ot zhivota si shte propileesh v tyrsene na ostanalite zhivi, v chestvane na godishnini ot zavyrshvane na gimnazijata ili kato duh shte obikaljash mnogoetazhnite blokove i supermarketi, tyrsejki mjastoto, na koeto njakoga se e namirala starata vi kyshta! Shte se molish na nepoznati hora da te pusnat za malko na betonnija parking, za da se uverish oshte vednyzh, che veche go njama orehyt, na kojto si se ljuljal i izdylbaval syrce s dzhobnoto si nozhche! (Pitam se zashto v beletristikata tova e vinagi oreh, a ne njakakvo drugo dyrvo? Otkyde da znam!) No da znaesh, edno e vjarno: minaloto nikoga ne mozhe da se poseti. To e neizmenchivo! Naprazno shte chukash na vratata mu. Tova e znael oshte starijat Avrelij Avgustin, kogato e govorel za "mozychna izcherpanost" i "telesna myka na uma"! Nevyzmozchno e da umilostivish vremeto...

- Kakvo trjabva, spored vas, da pravim? - popita go cinichno Herceg.

- Nishto - kaza Svilar. - Zhivotyt i bez tova njama da to ostavi da otidesh po-dalech ot onzi typ oreh v dvora! Shte si izgorish sam, preskachajki vekove... No njamashe da si

provincialist, ako ne vjarvashe (a eto, useshtam, che i ti vjarvash sega v tova, kolkoto i da se mychish da me ubedish v obratnoto!), che shte uspeesh tam, kydeto vsichki ostanali predi tebe sa pretyrpeli porazhenie! I kakvo se sluchva? Zhivotyt samo si te puska v tova nadbjagvane i gadnjarski se usmihva ot sydijskata tribuna, chakajki kyde shte se spynesh, kyde shte padnesh... Startyt ti e prekaleno dobyr, za da e vyzmozhen! Bjagash ot proizhoda si i zavladjavash prostranstvo, bez da vodish smetka za vremeto, debneshto ot zasada, a prostranstvoto i vremeto, kakto se znae - sa neotdelimi! To te chaka - tova vreme - i shte se vyrnesh pri nego kato kuchence... Shte skimtish, za da priemat tam, otkydeto idvash, darenieto ti - lichnata ti biblioteka, ili da ostavish platnata si, nagradeni na Goljamata mezhdunarodna izlozhba v Parizh v edna ot onezi taka tyzhni i smeshni daritelski stai, kydeto nikoj nikoga ne se otbiva...